

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Dr. NEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 48. szám.

Debreczen csatornázása.

Irta: Dr. Burger Péter.

II.

Előbbi cikkemben jeleztem, hogy a debreczeni sajtó egyik orgánumban megjelent vádakra egyenként reflektálni fogok és beszerzett adataimat cikkíró konkrét vádjával szembe állítom és tévedéseire rá fogok mutatni. Ezen alkalommal azonban kitérést kell tennem, minthogy az ugyanezen lap hasábjain április 2-án megjelent gyanúsításokkal kívánok foglalkozni, nehogy köztudatba menjenek olyan vádaskodások, melyek minden alapot nélkülöznek.

Igazán nagy elszomorodással látom bizonyos tényezők rosszhiszemű eljárását és nagy lelkiismeretlenségnek tartom azok eljárását, akik ezen cikket sugalmazták. Mert míg egyrésztől cikkíró jóhiszeműségéről ezuttal is meg vagyok győződve, másrésztől nem tartom lehetségesnek azoknak jóhiszeműségét, a kik ezen cikknek tulajdonképeni értelmi szerzői, miután kétségtelen, hogy e cikkben foglalt gyanúsítások oly jellegűek, hogy azok alaptalan volta az illetők részéről kétségtelenül tudva van. Ugyanis már az első olvasásra meggyőződést szerzünk, hogy a cikk tulajdonképen három részből áll és cikkíró magáénak csakis annak bevezető és befejező részét vallhatja, míg a cikk tulajdonképeni magvát azok szolgáltatják, akik a cikkíró mögé bujva orvtámadást intéznek mindazok ellen, akik döntő befolyással voltak a csatornázási versenytárgyalásra beérkezett ajánlatok összehasonlításánál.

Nem tartom férfias eljárásnak, hogy ilyen utat választanak hangulatkeltés céljából és ezen az uton igyekeznek városunkban elvesztett talajukat visszahódítani. Ha azok, akik ezen cikket sugalmazták, nyílt fővel kiállanak a porondra és vádakat támasztva ezen vádakért helyt is állanak, ezt meg tudom érteni. De a legnagyobb mértékben elítélendőnek, és megtorlandónak tartom, hogy felelősség nélkül, egy jóniszemű városi polgárnak, törvényhatósági bizottsági tagnak háta mögött izgatnak, amiért a megtorlás be is kell, hogy következzen.

Cikkíróval azt állítatják, hogy a csatornázási kiírási művelet összehasonlításának tárgyát nem képezték a kockakő-, terméskő-, stb. burkolatmenetre megadott egységárak, illetőleg ajánlati összegek. Nem pedig szerinte azért, mert csupán makadám-burkolat volt előírva, holott a városban másnemű burkolatok

is lévén, ezek más ajánlattevők egységáraival össze nem hasonlítottak és így a jelenlegi vállalkozónak előnyére nem vették számításba azokat a magasabb egységárakat, melyeket ő ezen tételknél megajánlott. Igaz, hogy a kiírási művelet első fejezetében csak makadám-burkolat van feltételezve, mely tény a kiírási műveletnek látszólag hiányát képezik. De ezen látszólagos hiánynak effektív hátrányos következményei csak akkor lettek volna, ha az összehasonlítás azon a bázison történik, a mint azt a cikkíróval állítatják. Itt a nagy tévedés! Itt a nagy beugratás! Tudomásom van róla, hogy az a bizottság, amelyik a beérkezett ajánlatok elbírálásával, illetőleg összehasonlításával lett megbízva, számbavette azokat a burkolatokat, amelyek a városi csatornázási munkálatoknál elő fognak fordulni, és az összehasonlításnál mindegyik vállalkozó egységáraival besorozták a várható burkolat mennyiségeket, tehát nemcsak a makadám-, hanem kockakő-, terméskő- stb. burkolatmennyiségekkel is. Így lett megállapítva, hogy mindegyik vállalkozónak megajánlott áraival a burkolat munkálata mibe kerül, illetve mennyi ezek tekintetbe vételével az ajánlatok végösszege.

Valóvalan tehát az az állítás, hogy a csatornázási munkálatot elnyerő vállalkozó javára számított volna 47,958.40 korona, a miről különben cikkíró meggyőződhetik, hiszen a csatornázási iratok közt ma is megtalálhatja az összehasonlító táblázatot, amely táblázatban értesülésem szerint világosan befoglaltatnak a különböző ajánlattevők, különböző egységáraival besorozott különböző burkolati munkák.

Nem áll meg a cikkíró azon állítása sem, hogy összesen csak 33,000 m² burkolat kerül felbontásra, hibás lévén az alap, melyen ő ezt kihozta. Mert a felbontandó burkolatszélesség átlagban nem 80 cm, hanem ennél lényegesen több, egy méternél is és a burkolatlan utcák 40 százaléknál jóval kevesebbet tesznek ki úgy, hogy csak megtevesztésre való az olyan állítás, hogy az összehasonlításnál 43,509 m² oly makadám-burkolat lett számításba véve, amelyet nem kell teljesíteni.

Valóvalan az az állítás, hogy más vállalkozóknál ezen tételben megajánlott egységárak alapján 97116 korona számított volna és képezte volna összehasonlítás bázisát jelenlegi vállalkozó 43.658 korona összegével szemben. Mert a cikkíró azon állítása, hogy más vállalkozók a makadám felszaktására és helyreállítására a jelenlegi vállalkozó 30, illetve 60 filléres egységárával szemben 50 és 150 filléres ajánlatot adtak, szintén nem felel meg a valóságnak. Egy kis

utánjárással meggyőződhetett volna a cikkíró, hogy az előbbire 12, 13, 16, 20, 25, 30, 40 filléres az utóbbira 50, 60, 65, 80, 82 filléres egységárakat adtak. Mindazok az állítások valótlanok tehát, melyeket fenti feltevéséből kiindulva a cikkíró — illetőleg az ő sugalmazói — megálapítanak, miután a kiindulási pont teljesen légből kapott. Nem tudom megérteni, hogy ezek után, hogyan keveri a cikkíró ebbe a tételbe a beton egységárát?!

Nagyon hibás dolognak tartom, hogy a cikkíró, illetőleg, akik cikkeit sugalmazzák, egyes tételeket ragadnak ki a vállalati egységárakból és ezeknek magas voltát kritizálják a laikus publikum előtt azért, hogy ezzel hangulatot keltsenek, mert ezt másnak, mint hangulatkeltésnek nem minősíthetem, miután mindenki előtt tudva van, hogy egy több milliós vállalatnál előforduló rengeteg munkanemnél mindig vannak az ajánlatok között oly differenciák, hogy az ajánlónél az olcsó, a másiknál a magasabb árat lehet kritizálni. Ami különben természetes is. A vállalkozók ugyanis saját gyakorlati tapasztalataik alapján kalkulálják egységáraikat, munkaerejük, anyagkészletük, beszerzési összeköttetések mérlegelésével. Így jön aztán elő, hogy a legolcsóbb ajánlatban is vannak legdrágább egységárak és a legdrágább ajánlatban is vannak legolcsóbb egységárak. De ezt a miniszteriumok jól tudták már akkor, mikor éppen arra való tekintettel úgy rendelkeztek a közszállítási szabályrendelet megalkotásánál, hogy az egyes egységárakra való tekintet nélkül az ajánlati végösszeg, tehát az összes egységárak együttese lehet döntő és irányadó arra nézve, hogy melyik vállalkozó ajánlata a legolcsóbb. Azok, akik ezt a cikket sugalmazták, mindenestre tudatában vannak, hogy ez így van és éppen azért láttam szükségesnek ennek megvilágítását, nehogy városunk hozzá nem értő laikus publikumát a művek ellen hangolják; mert meg vagyok győződve, hogy eljárásuk nélkülöz minden tárgyilagosságot és a több izben nyílt színen ért kudarcért ily módon igyekeznek, ha nem is elégtételt szerezni, de legalább bosszuvágyukat kielégíteni.

Ezek után is még mindig helytelennek tartom azt, hogy azok a körök, melyeknek elsősorban lett volna kötelességük e cikkekkel szemben a laikus közönséget is felvilágosítani, ezt elmulasztották. Az sem vehető méltóságnak, hogy — mint hallom — méltóságukon alulinak tartották, hogy ily módon ezt támadásért hirlapi polémia bocsátkozzanak. Engem azonban semmi sem fog visz-

Kovács Gyula és Társa nődivattermeiben Debreczen Főter 55. (Hungária mellett.)

Legujabb divatu **Costümök** minden színben, elegáns nő- és gyermek **felöltők, kimonók.**
 Nagyvászték **pongyolákban. Divataljak,** remek kivitelű **Blonzek,** tüll, csipke, selyem és
 ::: szövethől. Mindenfajta alsó szoknyák, (Joupon) és még számos divatczikkek :::

a legolcsóbb szabott áron.

szatartani, hogy a cikkírónak tévedéseire rámutassak, elsősorban azért, hogy városunk hasznára legyenek és jóhiszemű polgárait e tévedésekről a felületes eljárásról és mögötte lappangó aknamunkáról felvilágosítsam.

Indemnitásra van szükség.

A képviselőház ülése.

A költségvetési vita elhúzódása miatt Lukács László pénzügyminiszter újabb két hónapra szóló indemnitási javaslatot terjesztett a Ház elé. Kun Béla, a vásárhelyiek köztársaság-párti képviselője és a Kossuth-párti Kovácsy Kálmán, aki nagy veszedelmet lát a választói jog kiterjesztésében, dörögtek a kormány ellen. Értékes beszédet mondott Lukács György volt közoktatásügyi miniszter a tüdővészellenes akcióról.

A husvétii vakáció.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Bejelenti, hogy br. Lévy Lajos mentelmi ügyében az előkészítő eljárást megtették és indítványozza, hogy az összeférhetetlenségi bizottság kisorsolása a husvétii szünet után, április 26-án történjék. Indítványozza, hogy a husvétii szünet e hó 9-én kezdődjék és 25-ig tartson. Nadányi Gyula sürgős interpellációt jelentett be a szudricsi gör. kel. lelkész az iskolában követett magyarellenes eljárásáról és a brienei iskola magyar nyelvű tankönyvének az elkobzásáról.

Az újabb indemnitás.

Lukács László pénzügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be az 1911. évi első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1910. évi XIX. törvény cikk ahtályának az 1911. év június hó végéig való kiterjesztéséről.

A napirend előtt

Mocsáry Sándor előadó a szabadalmazható találmányoknak, a mintáknak és a védjegyeknek kiállításokon való időleges oltalmáról szóló törvényjavaslatot ismerteti. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a törvényjavaslatot általánoságban és részleteiben elfogadja.

A belügyi tárca.

Ezután áttérnek a napirendre, a belügyi tárca költségvetésének a tárgyalására.

Semmi.

Írta: J. H. Rosny Jeune.

Valóban elképed az ember, mikor látja egymásután következni a generációkat és ismétlődni hibáikat. Tegnap hallottam ismétlődését azoknak a szavaknak, amelyeket én husz év előtt mondtam; ostoba szavakat, amelyek az én boldogságom bizonyítékai voltak! Visszaidéztem emlékemben a rég elfelejtett arcokat. Előbb Charlotteot, azután Martheot, a két nőt, akik a szívemet elfoglalták, sorsomat irányították.

Charlotteot nagynénjénél, de Bercé grófnőnél ismertem meg. Mosolygó és szellemes volt; megbabonázott már első látásra a szemének vidámsága, arcbőrének a tisztasága, az a valami, aminek nevet adni se tudok, ami arcából kisugárzott s ami annak, aki feléje közeledik, szinte mondani látszott: velem éppen úgy együtt jár a boldogság, mint ahogyan a rózsza a rózsafán terem.

Már tul voltam első ifjúságomon; harminckét éves voltam, ő tizenkilenc. Így tehát tudtam, mit cselekszem. Szívem repesett a boldogságtól, hogy összeköthetem az életemet az ő kedves gyermekével. Így néz az ember messziről egy-egy gyönyörű tájat, ahol üde, lombos fák alatt, virányos ut mentén látja a boldogság tanyáját, befogadására készen azoknak, akik benne hisznek.

Rögtön tisztában voltam azzal, hogy Charlotte is szeret engem. Nemcsak sok kedves és megható figyelmével árulta ezt

Kun Béla Blánár Béla tegnapi beszédével szemben a közigazgatás államosítása ellen beszél. A városok függetlenségét meg kell védeni a nemzeti ellenállás érdekében. Fegyelmi ügyek intézésével megbízott közigazgatási bizottság elnöke a főispán, ki a kormánynak képviselője s ez a tény a közigazgatást a kormány kénye alá rendeli. — Szmracsányi és Pongrácz között a tegnapi ülésen kifejlődött vitával kapcsolatban a választási visszaélésekről beszél általában s megállapítja, hogy a Tisza-féle és az 1905. évi választásokat fölülmulják az 1910-iki választások a kormány terrorizmusa tekintetében. Panaszkodik arról, hogy a kormány párt csendőrség segítségével üldözte a szóló pártíveit a választás alatt. A rendszer hibás s mivel a kormány részéről nem lát szándékot ennek megváltoztatásában, a kormánynak bizalmatlanságot fejez ki. A gyermekvédelem intenzívebbé tételét és tökéletesítést kívánja. A pool-szerződés ellen a maga és pártja nevében tiltakozik. Beöthy László előadó beszédével foglalkozik s a Szuhányi Ferenc beszédére reflektálva, kijelenti, hogy a sajtó kinövésait maga a tisztességes sajtó irtja ki s szükségesnek tartja a sajtó teljes függetlenségének megőrzését. A szabadgondolkodás, a gyülekezési jog mellett beszél. Határozati javaslatot nyújt be a városok segélyének 3 millió. l 4 millió-ra való felemelése érdekében.

A szünet után

Lukács György állott fel szólásra.

— Darabont, menjünk ki, kiáltottak fel az ellenzék soraiból és sokan kivonultak az ülésteremből.

A szónok a tüdővészellenes akcióról beszélt és arra kérte a kormányt, hogy ezt a mozgalmat minél hathatósabban támogassa.

Kovácsy Kálmán a nemzetiségi kérdést fejtegeti. Nézete szerint a nemzetiségek látszólagos nyugalma egyáltalában nem jelenti azt, hogy a nemzetiségek barátokká lettek volna. A választói jog kiterjesztését határozottan ellenzi, mert ebben nagy veszedelmet lát különösen a nemzetiségi vidékeken. Tanácsos volna, hogy a magyar ifjak minél szorgalmasabban tanulják a nemzetiségi nyelveket. Szóvá teszi a főváros környékén levő községek helyzetét és minél előbb megvalósítandónak tartja a Nagy-Budapest eszméjét. A javaslatot nem fogadja el.

Az ülés két órakor véget ért.

Debreczen város közgyűlése

Április 6-án.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága e hó 6-án, csütörtökön délután 3 órakor tartja áprilisi közgyűlését, amely előreláthatóan rendkívüli érdeklődést vált ki a bizottsági tagok sorából. A napirenden egész sereg olyan ügy szerepel, amely nagy viták előidézésére alkalmas, ezek között: a csatornázási és a vízvezetési munkálatok, betterment-tax kérdése, a Stencinger-ház, a burkolati program, az iparosház ügye és egyéb tárgyak. A napirend főbb pontjait az alábbiakban részletezzük:

Polgármesteri jelentés 1911. évi január és február hónapokról.

Belügyminiszteri leirat a vízvezeték kiépítése ügyében. Ugyanaz a Hatvan-utcai veszkiömlőcsatorna beholtozása, a nagyerdői park csatornázása és a csatornahálózat építésénél a házi csatlakozások anyagának megállapítása ügyében hozott közgyűlési határozatokra vonatkozólag. Ugyanaz a Stencinger-ház lebontása ügyében. — Ugyanaz Takács Bálint Vörösmarthy-utca 13. számú házának megvétele ügyében. — Ugyanaz az értékelkedési járulékokról alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.

Törvényhatóságok átiratai.

A helybeli református egyház kérvénye a felső leányiskolánál párhuzamos osztályok számára tantermek építéséhez 450,000 darab téglá adományozása iránt.

A csatornaügy megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése a kiirási művelet átvizsgálásáról és annak eredményéről.

Szabályrendelet a nyugdíjjogosultsággal nem bíró városi alkalmazottak betegség esetén biztosítása tárgyában.

Tanácsi előterjesztés a burkolatozási szabályrendelet és program ügyében. — Ugyanaz az a József királyi herceg-utcai háztulajdonosok kérvényére utcájuk gyalogjárójának aszfalt burkolattal ellátása iránt.

Névszerinti szavazások különböző telekvételek ügyében.

Tanácsi előterjesztés Zoltán Hermann közti tisztasági vállalkozó kérvénye az utcai szeméthordási munkálatokért megállapított díjnak 6000 koronával felemelése tárgyában. Ugyanaz dr. Fráter Imre által a városi közkórház szomszédságában levő kerti földjéből csereképen átengedendő területre vonatkozólag. — Ugyanaz a városunkban létesítendő tüdőbeteg szanatoriuma helyének kijelölése ügyében

csogó szája mellett Marthe tökéletesen megszett ajka arra látszott teremtve lenni, hogy mély értelmű, álmódzó, poétikus szavakat ejtsen ki, hogy a legnagyobb gyöngédség vagy a legforróbb szenvedély örvényébe essék; de ez az ajak úgy tudott hallgatni, mint a Sphinx.

E szép hallgató mellett nem éreztem nyugodtnak magamat. Mindig azon tűnődtem, hogy nem sértettem-e meg tudtomon kívül? Hogy a hosszú hallgatása nem nehezeltést jelent-e? Éreztem, hogy valami belső tűz emészti. Az ő titka megbabonázott engem; úgy képzeltem mindig magam elé, mintha valami sötét háttér előtt állna ragyogva, mint aki Othello Desdemónája és Chatterton Kitty Bellje közt áll. Aki hallgat, mert titka van, rettenetes, bájos titka, amely alatt emberi szív reszket.

Ha a szokottnál is aggodalmasabban kérdeztem, akkor mindig ezt felelte:

— Semmi; semmire se gondolok.

De a mély tekintete meghazudtolta; elrejtette bánatát, valószínűleg szerelmi bánatát és milyen szerelmét! E szavak fedték azokat a mélységeket, gyógyíthatatlan sebeket, amelyek olyanok lehettek, mint Vigny farkasáé: jajszó és panasz nélkül haltak meg...

Vele ellentétben Charlotteból csupa nap sugar és melegség áradt ki; gondolataival derülten csapongott ide-oda. Bizonyos voltam benne, hogy szenvedne, ha szakítani kellene, de mi az ő szenvedése Martheéhoz? Nem, a kettő között éppen olyan lenne a

— Ugyanaz a Kontsek Géza debreczeni lakos által a város részére felajánlott kertészeti telep megvétele tárgyában. — Ugyanaz a fegyverviselés engedélyezésének korlátozása tárgyában szabályrendelet alkotása iránt.

Jelentés az iparosház céljaira telek kijelölése tárgyában a vegyesbizottsági munkálat folyamatba vételéről.

Jelentés a református felső leányiskolai igazgatótanácsba és a református iskolaszékbe tanácsi tagok kiküldéséről.

Bizottságok újra alakítása: a) Leltározó bizottság újra alakítása. b) Muzeumi bizottság újra alakítása. c) Ispotályi bizottság újra alakítása. d) Iskolaépítő vegyesbizottság újra alakítása.

Debreczeni urkocsis egyesület kérvénye versenydíjakra 1000 korona adományozása iránt. — Dávidházy Kálmán kérvénye a könyvkötő és bórdiszműáru részvénytársaságba részvényjegyzés által belépés tárgyában.

A főispán a szegényházban.

Mit esznek a debreceni szegények?

Szokatlan időben tartott ma ülést Debrecen város tanácsa, amely tekintettel arra, hogy a tegnapi teljes ülés miatt folyó ügyeket nem intézhetett el, ma délelőtt tárgyalta le a sürgősebb és fontosabb dolgokat. Ezek között különösen hosszabb megbeszélés tárgya volt a szegényházi ápoltak ellátásának kérdése. Az ápoltaknak ételmezéséről volt szó és ezzel kapcsolatban arról, mennyit szabad és lehet egy éhes szegényházi ápoltnak megenni.

A szegényházi ételmezés vállalkozója ugyanis azt kérte a tanácstól, hogy a szerződésben vállalt egységárak összegét emelje föl a tanács, mert a szegények többet esznek, mint amennyit a szerződés szerint enniük szabad volna. A szerződés szerint a vállalkozó minden ápoltnak csupán egy fél liter levest tartozik kiszolgáltatni. Ámde a szegényház lakói között nagyon sok olyan egészséges gyomru is van, akinek nemcsak egy fél liter, de két liter leves sem elégséges. Ezeknek azután a szegényházi gondnok két liter levest kénytelen kiszolgáltatni naponként, dacára minden megállapított szabálynak és szerződésnek. A két liter leves mennyiség azonban mégis csak kivétel. Az azonban általános szokás, hogy a reggeli ételkiosztással együtt az ápoltak egy napon egész liter levest fogyaszt-

tanak el. A vállalkozó tehát most azt kérte, hogy az egyes ápoltak után megállapított 42 filléres árat a tanács 49 fillérré emelje föl.

A városi tanács a szegényügyi bizottság véleménye nyomán helyesnek találta, hogy e kérést teljesítsék s így, ha a szegényházi gondnok e kérdésben megteszi jelentését, az ételmezési vállalkozónak, ha nem is hét fillérrel, de legalább is öt fillérrel fölemelik az ételmezési egységár összegét.

E kérdéssel kapcsolatosan Kovács József polgármester beszámolt azokról az állapotokról, amelyek ma a városi szegényházban vannak. Tegnap ugyanis Domahidy Elemér főispán a polgármester kíséretében meglátogatta a városi szegényházat és ez alkalomból a legteljesebb meglegedését fejezte ki az ott látottak fölött.

A szegényházban ugyanis Kiss Lajos gondnok szorgalmas munkával olyan állapotokat teremtett, amilyenek az ország egyetlen szegényházában sincsenek. A szegények maguk látják el az egész épület tisztántartását, ők végzik el az apróbb javításokat, ők meszelik, festik ki az épületeket s mindezek mellett gyönyörű szép gazdaságot tartanak fönn. Konyhakertészet, szőlőművelést üznek s olyan szőlőlugasok s veteményeik vannak, amelyekből elősörangu, szép termést tudnak a piacra hozni.

Ez elismerő nyilatkozatok kíséretében került döntésre az ételmezés kérdése is, a mely alkalommal az előadó ismertette azt is, hogy a szegényházi ápoltak mit kapnak egy napi ellátásul. A megállapított étrend ezek szerint az, hogy a szegényházi ápoltak kapnak reggelre és délre összesen egy liter levest, van azonban olyan is, aki két litert kér és kap. Kapnak azonkívül mindennap vastag ételt és zsizozott, főtt tészta, vasárnap pedig husleveset és egy héten kétszer husételt is.

A szegények házában ezidőszent 106 ápolat van, akiknek legnagyobb része a szegényházban üzött foglalkozások legtöbbszörben részt vesz.

Tavaly az előirányzáson fölül hatezer koronával többet kerestek a szegényházi ápoltak, mint a mennyi kiadásuk volt. Ezt az eredményt Kiss Lajos gondnok szorgalmas munkásságával érte el, amiért a tanács öt jutalomban is részesítette, amennyiben a szegények házában elért pénzügyi eredményből százalékot juttatott neki.

különbség, amilyen különbség a szerelmükben van.

A kocka el van vetve. Nem Charlotte-t kértem meg, hanem Martheot választottam s szüleitől meg is kaptam az engedélyt, hogy áprilisban oltárhoz vezethessem.

Milyen boldog lett volna mátkaságunk, ha a szívében nem érzek önvádat, valahányszor Charlotte eszembe jutott. Különbözik igazságot kell szolgáltatnom bájos menyaszonyomnak; nem diadalmasodott Charlotte fölött. Egyszerű, szelíd, kétségkívül boldog maradt, de ezt ismét nem fejezte ki mással, csak azzal a nyugodt szótlanlansággal, amelylyel engem úgy meghódított. Néma maradt a boldogság előtt, mint ha félt volna megzavarni a tő felületét, a melynek mélyére látni kívánt. Aztán tartózkodó is kívánt lenni.

— Marthe édes, — szoltam hozzá, mikor egyedül voltunk — szeretsz-e; mond: mire gondolsz?

— Semmire Charles — felelé szememnek mélyebb tekintetével — semmire sem gondolok.

Mosolyogtam. Azt képzeltem, hogy ez a finom kis lélek majd a legyőzött kételyeken át utat tud törni. Kitaláltam, hogy szenvedélye egymásután gyulad majd ki, a szíve minden kis rejtékén és azt gondoltam magamban: ő azt mondja, semmi, amire gondol, pedig az egész világ.

Hogyne feledkeztem volna meg Charlotteról, akit betegen délre vittek, akiről azt beszéltek, hogy kétségbe van esve s hogy bájos arcocskája képtelen elitkolni a

csalódását és bánatát az én hiütlenségemért. Egy hosszú levélben — amely később jutott tudomásomra — elmondta szomorúságát; e csodás hangú levélből, amelyben a hozzám való szerelmét árulta el, kiértett a szenvedések által már asszonyi avatott lelke. Csakhogy nemde, ezek a szavak, e gyermekes szívnek a szavai nem pótolhatták volna sohasé Marthe titokzatos egyéniségének varázsát?

Különbözik is az Élet vezetett bennünket. Sorsunk szekerébe befogta a lovakat s mi kénytelenek voltunk azokat követni. Ez volt a házasság...

Emlékszem, — mátkaságunk alatt — Marthe hallgatása után olyan volt a lelkem, mint harmatot, öntözést váró föld, amely előtte áll annak, hogy megismerje minden szépségét, megfejtse minden titkát annak az arcnak, amelyet úgy imádozt.

Szenvedélyesen figyeltem Marthe ébredését a nászunk reggelén, mikor bágyadt mosolylyal nyitotta ki nagy, szenvedő szemeit.

— Marthe, édes szerelmem — szoltam hozzá — mondd meg most már nekem, mire gondoltál te azok alatt az édes, gyönyörteljes órák alatt?

A meglepetéstől még tágabbra nyitak bársonyos, barna szemei, az arcán a szép szája körül unott, kelletlen vonás huzódott meg, míg felelte:

— Semmire nem gondoltam. De miért is kérdező ördökké ezt?

— És ez igaz volt. A szegény gyermek soha semmire se gondolt.

Ezek az eredmények indították ma arra a városi tanácsot, hogy azoknak a szerencsétleneknek, akiknek a városi szegényház gondozását kell igénybe venni, egyhanguan szavazta meg azt a félliter levest, a mely talán erre a rövid kis életre egyetlen örömmük.

Iskolaorvosok az ipariskolákban.

Irta: Balkányi Ede dr.,
tb. városi főorvos.

Az Iparegészségügy című folyóiratból vesszük át ezt a cikket, amely különösen azért számíthat nagy érdeklődésre, mert már lépések történtek aziránt, hogy a benne foglalt nagyhorderejű terv Debreczenben valóságra váljék.

Mintegy 20 éve, hogy a középiskolákban az egészségtan tanítása céljából iskolaorvosokat alkalmaznak. Utóbbi időkben hangoztatják, hogy az elemi iskolákban is szükséges lenne a gyermekeket az egészségtan legelőmibb fogalmaival megismertetni. Az ipariskolákban azonban az egészségtan tanításáról szó sincsen. Pedig éppen ezeknél lehetne a higiena tanítása által áldásos eredményeket elérni, a mennyiben az iparost, a munkást meg lehetne tanítani arra, hogy és miképpen vigyázzon az egészségére és igyekezzék ezen legdrágább kincsét ártalmaktól megóvni.

Az állami higiénikus gondoskodás elsősorban a nagyiparra van tekintettel. A kis- és háziipar higiénájára nincsen és nem lehet elég gondot fordítani. Ennek oka abban is rejlik, hogy csak a nagyipari berendezések vannak rendszeres hivatalos ellenőrzéseknek alávetve. A kisipari műhelyek azonban ilyen ellenőrzési szemléknek nincsenek kitéve s ezeknek a megkiváncsolt higiénikus berendezések a jövedelem arányában nem állván, a legtöbb esetben ez kivihetetlen is. Most még a munkás a különféle óvó intézkedéseket fölőleslegeseknek és hatósági gyámkodásnak tekintti, mert ezeknek megértéséhez hiányzik a tudása, a felfogása. Szükséges tehát, hogy a munkás már kora ifjúságában megfelelő higiénikus nevelésben részesüljön, már az iskolában kell a fiatal munkásnak a higiena szabályait elsajátítani és a munkásvédelmi szabályok előnyeit vele megismertetni.

Az egészségtan szabályait a szegény is követheti, mert azoknak megtartása és követése nem jár kiadásokkal, sőt megtakarításokkal, amennyiben az egészség a munka legelső feltételét és a munkásnak egyedüli vagyonát képezi. Ilyen értelemben nevelve, a majdan önállóvá lett munkás is képesítve lesz az őt segítő munkása egészségének megóvására hozzájárulni és ez vállalatának előnyére is fog válni, mert be fogja látni, hogy az egészséges munkás munkaképessége is nagyobb. Hogy mindezekre kioktatást nyerjen, arra a legkedvezőbb alkalom: az iskola.

Mindezeidre arra szoritkozunk, hogy felnőtt munkásoknak, u. n. szabadiskolákban tartanak higiénikus, az egészséget érintő előadásokat, de ez kevés sikerrel jár. A tapasztalat bizonyítja, hogy népszerű, tudományos előadások kevés eredménnyel járnak, csakis a kötelező tanítástól lehet eredményeket várni és a kötelező tanításnak a legalkalmasabb helye az iparos- és iparostanonc-iskolák, ahol a fiatal munkással vagy munkásnővel eredménnyel lehet eszajátítani úgy az általános, mint a munkásnak specialiter megfelelő egyéni higiénia alapelveit.

Az állami gondoskodása kiterjed arra, — hogy a munkásoknak higiénikus lakások, egészséges műhelyek és megélhetési viszonyaik annyira, amennyire biztosítva legyenek. Mindezeknek a helyes felfogására, követésére hiányzik a munkásban a kellő értelem, hogy ez meglegyen, hogy az őket legközelebből érdeklő higiénikus követelmények iránt bizalommal viseltessenek, arra külön kell őket nevelni.

Az iparos- és tanonciskolák növendékei körülbelül 14—18 évesek, tehát olyan egyénekről van szó, akik a fejlődési korban vannak. Ez a kor tudvalevőleg egészség-fejlődési tekintetben igen kritikus, mert sok betegséget éppen ebben a korszakban lehet szerezni, illet-

ve az egyénben szunynyadó csírák megfelelő higiénikus életmód nélkül ilyenkor fejtik ki a pusztító hatásukat. Vérszegénység, sápkór, gümőkór és scrofulózis azok a betegségek, amelyek ilyen korban leginkább veszélyeztetik a fejlődő ember egészségét.

Ezen szempontok által vezéreltetve, az osztrák kereskedelmi miniszterium több iparos iskolában alkalmazott iskolaorvosokat. Az iskolaorvos több irányban fejtik ki munkásságát. Minden tanuló meg lesz vizsgálva egészségi állapotára nézve és meghatározva, hogy fizikai fejlettsége a választott ipari pályának megfelelő-e? Minden tanuló vagy tanonc számára egy egészségi lap lesz kiállítva, mely őt egész tanulási ideje alatt kíséri. Ha a választott hivatásra nem alkalmas, az iparhatóságnak jelentés, illetve vélemény adandó, hogy milyen iparágra volna alkalmas. Kevésbé alkalmaság esetében, ha hivatását gátló körülmények forognak fenn, mint vérszegénység, látási zavarok, luddtalp, sérv. stb., ezeknek gyógykezelése végett egyetemi orvosához utasítatik. Mind e bajok egészségi lapján ki lesznek tüntetve és ha a törődöttség ez idők folyamán rosszabbodik, más iparág választását ajánlják. Továbbá megvizsgálandó lesz minden kilépő tanuló annak megállapítása végett, hogy végleg megállapították-e, miszerint a választott mesterségére alkalmas-e, vagy szükséges-e azon változtatni.

Az iskolarvos további teendője kiterjedne a higiénia kötelező tanításra, különös tekintettel a munkás egészségének ápolására és foglalkozásából származható veszélyeknek az elhárítására célzó kioktatással. Ezen kategóriába tartozó tananyag úgy lenne kontemplálva, hogy a munkás vagy munkásnő individuális higiénájának alapelvei az összes növendékeknek népszerű alakban egy e célra összeállított könyvecskéből lesz tanítva, azok az alapelvek pedig, melyek a speciális iparágakra tartoznak egy külön kis füzetecskéből lesznek csakis azon iparág növendékeivel ismertetve.

Az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak megbízásából dr. Kriz és dr. Horst ezen miniszterium egészségügyi tisztviselői ilyen cím alatt „Gesundheitslehre des Arbeiters“ egy kis könyvecskét szerkesztettek, amely a fent jelzett tananyagot tartalmazza és a következő fejezetekből áll: 1. A felbőr higiénája, sérülésektől való megóvás, a tisztaság és antiszeptis fontossága, a ruházat fontossága különféle ipari foglalkozásoknál, a műhelyekben alkalmazandó óvóberendezésekről. 2. Táplálkozás, emésztés, élelmiszerhamisítások, alkohol, dohány, mérgek, amennyire ezek az ipari munkást érdekli. 3. A nyákhártyák higiénája, a szájjal és arcápolás mérgek anyagokkal dolgozó munkásoknál. 4. A légzőszervek higiénája jelentősége a pornak, a rossz levegőnek. Gümőkór, köpet, a műhelyek tisztasága, szellőztetése. 5. A száj higiénája, tuleröltetés, pihegés, alvás, rendetlen életmódból következő hátrányok. 6. Az érzéki szervek higiénája. 7. Nemi élet, szifilis. 8. A műhely higiénája. 9. A kuruzslás veszedelmei. 10. Általános ismeretése a törvényes munkás óvintézkedéseknek. Igen fontos tárgy lehetne még az első segélynyújtásról való oktatás.

Az iskolaorvos kvalifikációja megköveteli az iparbetegségek, az iparhigiénia és a munkás által végzendő teendők ismeretét. Ilyen kvalifikáció első sorban a különben a közegészségügy szolgálatában álló tisztviselők bírnak amiért is ilyenmű iskolaorvosi állások betöltésére első sorban a hivatalban levő tisztviselők vannak hivatva.

Az ipariskola orvosi intézmény létesítése által bizonyára újabb tanulságos észleletek fognak felszínre kerülni, amelyek az iparhigiénia továbbfejlesztésére előnyösek és hasznosak lesznek. Mindazok, akik ezen nagyfontosságú kérdés megoldásához és keresztülviteléhez hozzájárulnak, elévülhetetlen érdemeket fognak szerezni az iparhigiénia és általában a közegészségügy javítása körül.

Színház és művészet.

BEYREUTHI FÜGGŐNY A DEBRECENI SZÍNHÁZBAN.

A színügyi bizottság legutolsó ülésén Zilahy Ödön színházi igazgató bejelentette a bizottságnak, hogy új színpadi díszleteket és új előfüggőnyt fog alkalmazni a színházban. A díszletek még csak a jövő szezonban lesznek készen s azokat csak az őszi színháznyitása után veszi használatba az igazgató, az előfüggőnyt azonban már holnap bemutatják. Az új függőny a debreczeni színháznak valóban disze lesz.

Az ugynevezett beyreuthi előfüggőny, amelyhez Haasz Fülöp és fia híres szőnyegáruház szállította az anyagokat, bordó plüssbáronyból készült körrámákra feszítve gazdag aranyhímzésekkel készült. A függőny két oldalra nyílik szét, aminek az az előnye, hogy a keretek segítségével a színpad területét kibővíteni lehet. Így ezután módjában lesz a rendezésnek a darabnak és a szövegnek megfelelően kis szobákat bemutatni, vagy a teljes nagy színpadot felhasználni. Tehát a díszkrét jelenetvezést kívánó apró szobák helyett nem kell ezután a hombárszerű nagy termeket előállítani minden színpadi illúzió kárára és az igazság valószínűségének kizárásával.

Az előfüggőny, amelyet ma már minden modern színpadon használnak, Gyöngyössi Viktor színházi festő izléses és művészi tervezete szerint készült s az ő felügyelete alatt került a színpadra. Az ügyes összeállításban érdeme van Horvát Ferenc főszabónak és Széll András díszletmesternek is. A függőnyt ma helyezték el a színpadon s holnap este már láthatja is a közönség, amelyre bizonyosan kellemes benyomást fog tenni az igazgató újítása.

A színházi díszletek átfestését és az új butorki szállítást Pásztor és Reinthaller híres fővárosi magyar színpad felszerelő cég vállalta el, amely több fővárosi színpad részére is szállított már igen szép munkákat.

A zenekonzervatórium hangversenye. A tegnapi és tegnapelőtti növendékhangversenyek fényesen beigazolták amaz állításunkat, hogy a konzervatórium működése új korszakot jelent Debrecen zenetanításában. Csak egy tényre kell rámutatnunk: a két hangverseny összes számaint kóta nélkül adták elő a növendékek, elkezdve a pici kis babáktól, kiknek lába a zongora pedáljáiig sem ér, fel a kiművelési osztályok tanulóiig. Egész kis sereg vizsgázott le a szép számú és előkelő közönség előtt. A zongora tanszakot 23, a hegedűt a zenekarral együtt 28, az énektanszakot 11 tanítvány képviselte. Ezen kívül mintegy 180-an szerepeltek a vegyeskarban. Csak kitarást, türelmet a derék tanárkarnak s zeneügyünk fejlődése biztosítva van. Mint értesülünk, áprilisban még két hangversenyt szándékozik rendezni az iskola, május és június hónapokban pedig tizet, mert minden tanítványnak a nagy nyilvánosság előtt kell számot adni haladásáról.

Gyöngyi Jolán Kolozsvárott. — Gyöngyi Jolán, a debreczeni színtársulat volt nagytehetségű operett énekesnője három estén át igen nagy sikerrel vendégszerepelt a kolozsvári nemzeti színházban. A fiatal művésznő a Varázskeringő Heléna és az Elvált asszony Jana szerepét adta. A közönség, mely minden este szorongásig megtöltötte a színházat, osztatlan tetszéssel fogadta a vendégművésznőt, akinek játéka is minden dicséreten felül áll. — Tízszert-tízszert hívták felvonás után és virággal kedveskedtek neki.

Nagy betörés a Piac-utcán.

Kifosztottak egy üzletet.

Három hét alatt a harmadik vakmerő betörésről értesítették a debreceni rendőrséget, melyeknek közös sajtóságuk, hogy a Piac-utcai üzletek a rablás tárgyai. Ezenkívül mind a három betörésnél az udvar felől jutottak be a betörők az üzlethelyiségbe, úgy, hogy az utcán járó-kelők és az éjjeli rendőrszem nem is vehetett észre semmit az éjszaka leple alatt garázdálkodók munkájából.

A legújabb áldozat a Piac-utca 41. szám alatti Neumann Miksa cég, melynek rövid-áru raktárát alaposan megdézsmálták a hevélyesen dolgozó betörő urak.

Reggel hét órakor üzletnyitáskor óriási rendetlenség fogadta a személyzetet. — Az áruk széthajigálva, a földön és állványokon összehányva heverték, a pénzes fiók feltörve és már az első pillanatban meg lehetett állapítani, hogy nagy csomó áru és pénz hiányzik az üzletből.

A betörők oly biztonságban érezték magukat, hogy cipőket és kalapokat próbálgattak és a megfelelő árukat mindjárt megtartották maguknak, otthagya a régi rossz cipőjüket és kalapjukat helyettük. Aztán egy egész szekrény bőrárut, zsebkendőket, kalapokat, cipőket összepakoltak és elvittek. A felfeszített pénzeszekrényből ötven korona készpénzt loptak el.

Az üzletbe az udvarra nyíló ablakon keresztül jutottak be a betörők. Felfeszítéssel mászták be. Ott elbújtak és kapunyiték a vasrácsot és az így támadt nyitáskor hajnalban kimásztak. A házmaster ugyanis este kilenc órakor a kaput szabályszerűen bezárta.

A cég kárát pontosan megállapítani nem lehet, hozzávetőleges számítás szerint 1200 koronánál több értéket loptak el a tetesek.

A Piac-utca 49. számú házban levő Hal-mági-féle divatüzletbe is megkísérelték a behatolást ugyancsak az udvar felől, de ez a betörés nem sikerült, mert a tetesek attól féltek, hogy észreveszik őket a Debreceni Független Ujság szerkesztőségébe éjjel ki-bejárók.

A bűnügyi nyomozást Mile Pál rendőrkapitány vezeti, a pusztá sejtésen és tapogatózásokon kívül azonban idáig semmi pozitív eredményt elérni nem sikerült.

A pornografia ellen.

Házkutatások az egész országban.

A belügyminiszter Boda Dezső dr. főkapitány javaslatára országos razziaát rendelt el a pornográf iratok terjesztésére és ezt a razziaát a napokban kezdte meg két vasmarku budapesti rendőrtiszt: Geguss kapitány és Keresztessy fogalmazó. Az első Pozsonyban, az utóbbi Temes megyében járt cserkészni és mind a két helyen volt bő zsákmány.

Pozsonyban egy régi könyvkereskedő cég létezik. Dobrovác István, amely külföldi, különösen német és balkán lapokban hirdeti fess és szép aktjait. Ez a cég már régóta gyanus volt a helyi közbiztonsági hatóságnak, de olyan előkelő urakból állott a vevőközönsége, hogy hogy bizony az ottani rendőrség nem igen mert kikezdeni vele.

Azonban tegnap beállított Geguss kapitány a boltba. Levette a csiptetőjét és félrehívta a cég egyik tulajdonosát, Ringbauer Károlyt. Valami sejtelmesen édeset sugott a fülébe, a cégfőnök megértette a suttozást és elvezette egy kis kabinetbe, ahol már ült is néhány pornográf-kezelő, akik úgy bele-mélyedtek az illusztrációk és irások tanulmányozásába, hogy észre sem vették a jövevényeket. A kapitánynak széket is adtak, — Geguss átnézte a raktárt, alaposan áttekin-

Fontos!

Bécsi utamból hazaérkezve van szerencsém a n. nőikalap raktáramat a legújabb Bécsi modellekkel é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy gazdagítottam és a nagyobb mérvű bevásárlás által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat rendkívül olcsó árban bocsáthatom a m. t. közönség rendelkezésére. Óriási választék Debreczen, Hatvan-u. 11. Tanuló leány, gyermek és gyászkalapokban is. Schimmer Mórné lányok fizetésével azonnal felvétetnek

tete az egész készletet, kiment és azt mondotta a kereskedőnek:

— Uram, ez pornográfia.

— Hát mit akar az ur, polyglott bibliát?

— Igen, én pornografiát akartam, csak hogy nem olvasás, hanem lefoglalás céljából. A kereskedő erre más hurokat kezdett pengetni.

— Pardon uram, ez a realiztikus irodalom.

— Csakhogy ahhoz, hogy mi irodalom, és mi disznóság, én is könyitok valamicskét, — mondta a kellemetlen vevő, — én Geguss Dániel író és rendőrtiszt vagyok.

— Ez baj, — felelte rezignáltan Ringbauer Tudom, hogy arra a raktárra odabent mi sors vár, csakhogy annak, hogy ez itt van, nem én vagyok az oka, hanem a társam, — Braun Kurt. Ez a Braun egy megbukott berlini könyvkereskedő, kit társul vettem és ő vezette be a pornografiát jól renomált üzlettembe. Stellan Domonkos bécsi kereskedő volt állandó szállítója üzlettemben. Ugyis mindegy, eláruhathom önnek, hogy fotográfiai lemezeink is szép számban vannak.

Geguss nyomban igénybe vette a pozsonyi rendőrség segítségét, egy bizottság kiszállt a könyvesboltba, ahonnan harmadfélt ezer darab pornográf képet és iratot foglaltott le. Braun Kurtot a rendőrség még ugyanazon nap délutánján kihallgatta és letartóztatta.

A temesmegyei Opován Keresztessy Gyula, Geiger Károly üzletében foglalta le a szeméremértő írásokat és rajzokat. Geigernek kiterjedt összeköttetései voltak. Barcelonába, Párisba és Berlinbe szállította az „árut“; a magyarországi szükségletét pedig ellátta Sachs budapesti kereskedőtől.

Verecen Vettel Vilmos nyomdásznál, a Südungarische Zeitung pángermán lap kiadójánál tartott vizsgálatot. A legbotrányosabb pornografiát találta itt Keresztessy

Mikor a lefoglalást eszközölte, a nyomdász összekulcsolt kezekkel kérte:

— Az isten szerelméért, inkább az államellenes írások miatt indítson eljárást ellenem, a pornografiát engedje itt mindjárt eltűzelnem!

A rendőrtiszt azonban hajthatatlan maradt és elvitte az egész raktárt az ottani büntető hatóságához.

A szintársulat betegei.

(Bajok a műsorral. — Vendégek a betegek helyett. — Szilassy Etelkát megoperálták.)

A debreceni telefonhivatal bejelentő osztályát ma csaknem szakadatlanul igénybe vette a színház. Zilahy Gyula egymásután hívta a nagyobb vidéki színházak igazgatóit, akik-től segítséget kért nagy bajában, melybe társulata öt tagjának megbetegedése sodorta. — Szilassy Etelka, Vajda Ilonka, Császár Kamilla, Ligeti Lajos és Kelemen Pál orvosi bizonyítvánnyal igazolták, hogy hosszabb ideig nem játszhatnak és a próbákon nem vehetnek részt, mert a betegségük ágyhoz köti őket. Emiatt persze az igazgatónak meg kell változtatni a műsorát, mert egyszerre öt színészét helyettesíteni nem képes, így is roppant anyagi áldozatokat kell hoznia, hogy a megbetegedések által fogyatékosá tett társulatát vendégszínészekkel egészítse ki.

Különösen nagy bajt zudít az igazgatóra Szilassy Etelka betegsége. A társulat szubrett-primadonnája, aki a télen már hosszabb szabadságon volt, a mult hét végén ismét beteget jelentett. Az igazgató, hogy a műsort betarthassa, Küry Klárát kérte le s mivel Szilassy Etelka orvosi bizonyítványa négy napra szól, e hét második felére újból műsorra tűzte a Halhatatlan lump operettet, Szilassyval.

Ma azonban a primadonna újabb bizonyítványt küldött a betegségéről és kiment Kené-

zy tanár klinikájára, ahol a délelőtt folyamán megoperálták. Zilahy színigazgató ma délután telefonon tárgyalásba bocsátkozott Szendrey Mihály aradi színigazgatóval, hogy szubrettjét, Diósy Nusit engedje át három estére terjedő debreceni vendéjátékra, mert Zilahy nem akarja megváltoztatni a műsort. A tárgyalások azonban eredménytelenül végződtek Diósyt nem kölcsönözheti Szendrey.

A holnapra kitűzött sárga lilom előadása szintén veszedelemben forgott. Vajda Ilonát, a társulat bájos naiváját erős influenzája ágyhoz köti; a holnapi előadást mindazonáltal meg lehet tartani, mert az igazgató megnyerte vendégszereplésre Ércsy Emiliát, a nagyváradi Szigligeti-színház naiváját, akinek Nagyváradon nagy sikere volt a Sárga lilomban.

A társulat hölgy-betegeinek létszáma a mai nap megnövekedett Császár Kamillával, a ki tüdőhurutot kapott s most Kenézy tanár klinikáján fekszik.

A férfi-tagok közül Ligeti Lajos és Kelemen Pál betegedtek meg. Ligeti, akit gyomorbaja miatt már régebben szabadságot kellett s aki utóbb már tüdő volt, most ismét beteg lett s előrehaladottan két hétig nem léphet föl. Kelemen Pál influenzája miatt egy hétig nem játszhatik.

Zilahy igazgatónak különösen a szubrett-primadonna betegsége okoz nagy gondot, mert szubrett nélkül aligha lehet operettet adni. Most abban fáradozik az igazgató, hogy a szezon hátralévő idejére Komlóssy Emmát nyerje meg álland. vendégül. A szubrett-kérdésnek ez a megoldása, bár elismerjük, igen költséges az igazgatóra, a színháziáró közönség általános tetszésével találkozni.

HIREK.

HÓVIHAR, JÉGESŐ.

Furcsa kis április. Kezdődik a legragyogóbb tavasszal, amely a korzón sétáló szép asszonyok testére csipkebluzt és orgonavirágos szalmakalapot varázsol, aztán egyszerre minden átmenet nélkül átcsap a legzimankóssabb télbe.

Már tegnap jégeső kopogtatta meg a debreceni aszfaltot és a háztetőket, de hamarosan kisütött megint a jó meleg napocska, hogy éjszakára megint hűvös eső borzongtassa meg a lumpok és későn fekvők vérét.

Reggelre kelve szomorú hangulatu időjárás dühöngött Debrecen utcáin. Szélvihar és havas eső zugott keresztül a városon egész nap, délután és este pedig süriin csapkodta a szél a havat a járókelők arcába, mintha hirtelen Szibéria kellős közepébe jutottunk volna.

De így van ez az egész vármegyében, sőt az országban is. Hajduhadházzról jelentik, hogy négy miliméteres jég borítja a mezőt és a szépen rügyezésnek indult fákat. A gyümölcsfák virágai, a meleg napokon előbújt rügyek és vetések mind elfagytak, úgy, hogy a kár óriási. Sok gazdának egész évi reménységét tönkretette ez a korai fagy.

De hát áprilist járjuk. Az egész természet elbolondította magát a csalóka tavaszi napsugártól, mi pedig kénytelenek vagyunk előszedni a zálogházból, vagy a naftalin közül a téli bundákat és fogvacogva várjuk a jól befűtött szobából, hátha holnap már megint kikandikál mosolyogva, fényt és életet árasztva a játszói napsugár.

— A véderőjavaslat és a miniszterelnök Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a belügyi költségvetési javaslat letárgyalása után Bécsbe utazik, hogy a véderő javaslat

benyújtásának idejét az osztrák kormányval egyetértőleg megállapítsa. Hír szerint a véderőjavaslatot közvetlenül a husvétii szünet után fogják a Ház elé terjeszteni.

— **Debrecen márciusban.** Debrecen város közigazgatási bizottsága holnap, szerdán délután 3 órakor tartja rendes havi ülését, melyen az egyes szakelődök be fognak számolni a város közigazgatásának március havi menetéről.

— **Sorozások Debrecenben.** A sorozó bizottság előtt ma is 240 állításköteles ifju jelent meg, akik közül nyolcvanot találtak katonai szolgálatra alkalmasnak. Az első korosztályból tehát összesen 169 hadkötelest soroztak be. Holnap, szerdán a második korosztálybelieket fogják sorozni.

— **Böjti istentisztelet.** Szerdán délután 3 órakor az ágostai hitvallású evangélikus templomban böjti istentisztelet lesz.

— **Hajdúvármegye új székháza.** A vármegyeházán Kovács Gyula alispán elnökléte alatt ma értekezlet volt, amelyen részt vettek Czeglédy Mihály dr. főügyész, Pákozdy Sándor főjegyző, Péntes Sándor árvaszéki elnök, Latinovits Mihály műszaki tanácsos, Somossy Béla polgármester, Kömerling János és a Bálint és Jámor fővárosi építész cég képviselője. Az értekezlet az új vármegyei székház építésének részletkérdéseit beszélte meg. Megállapodtak abban, hogy a régi vármegyeházat mielőbb lebontják s a bontásból kikerülő anyagot nyilvános árverésen adják el azzal a kikötéssel, hogy a vevő az anyagot egy hónapon belül elszállítani tartozik. Az erre vonatkozó árverést május 4-én tartják meg, amikor az építési munkákra is megtartják a versenytárgyalást.

— **Öngyilkos uriaszony.** Szombathely város egész közönségét lázas izgalomban tartja egy rendkívül szenzációs öngyilkosság híre, amely ma délután történt. Kaufmann Adolf máv. főmérnök rendkívül intelligens, fiatal és szép felesége az eset áldozata. A társadalomban előkelő szerepet játszó uriaszony aki az ottani nőtisztviselők egyesületében francia tanfolyamot létesített, ma délután, ugyálszik idegrohamában feiakasztotta magát a szobájában egy selyemzsinorra. A zsinór leszakadt, azonban akkorra már a szép asszony halott volt. Mire észrevették a házbellek, akkorra már csak a kihűlt hullát találták. — A részvét órisi a főmérnök és két kis gyermeke iránt.

— **A Kosuth-szobor költségei.** A városi tanács mai ülésén tárgyalta a debreceni Kosuth-szobor tervezőjének ama kérését, hogy az öntés és a kőfaragó munkák költségeit hitelezőknek fizessék ki. Miután azonban a költségekre már csak 70000 korona áll rendelkezésre és miután a 70000 koronából 38000 korona az öntésre, 20000 korona pedig a kőfaragó munkákra kell, a tanács fölhívta a művészeket, Margó Edét és Pongrácz Szigfridet, hogy nyújtsanak garanciát arra, vajjon a fennmaradó 12000 korona elégséges lesz-e az alapozás és szobor-fölállítás költségeire.

— **Haverda és társal.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Haverdapör elíteltjei a Kuria helybenhagyó ítéletének tegnapi kihirdetése óta nagyon nyugtalanok. Egvedüli Jánossy Aladár törődött beles orsába, sőt nem lepte meg a Kuria helybenhagyó végzése. Most is szorgalmasan tanul angolul, mert kiszabadulása után Angliában, vagy Amerikában akar megtelepedni, hogy ott új életet kezdjen. Vojtha a kihirdetés óta nagyon ideges. Haverda Mária pedig egész éjszaka sirt a gyűjtőfogházban levő cellájában. Tudvalevő dolog, hogy Haverda Mária Mária-Nosztrára kerül a női fegyházba, Jánossy Aladár Lipótvárra, Vojtha Antal pedig Vácra. Elszállítatásuk iránt azonban mindaddig még

nem történt semmiféle intézkedés. Nagyon valószínű, hogy az elszállítás csak a jövő héten történik meg s addig a gyűjtőfogházban maradnak a Haverda-pör elíteltjei.

— **Fried és Adorján megbüntetése.** Komlóssy Pál dr. rendőrkapitány mint rendőrbíró ma délelőtt tárgyalta a csatornázási vállalkozó cég egyik kihágási ügyét. Azzal volt vádolva a Fried és Adorján cég, hogy a Péterfia és egyik mellékutca sarkán napokig ott hagyta a rendőrség figyelmeztetése ellenére is a csatornapiszkot, amely a környék levegőjét megfertőztette. Mikor aztán mégis elfuvarozták, akkor olyan szállító kocsikat használtak, amelyekből végig folyt a kellemetlen illatu anyag a Péterfián és az egész utvonalon. A Fried és Adorján cég azzal védekezett, hogy öt mulasztás nem terheli, kellő időben teljesítette kötelességét. A rendőrség azonban a védekezést nem találta alaposnak s ezért a csatornázási vállalkozót 300 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a cég ügyvédje felebbezett.

— **A dzsiuédzsicu gyakorlatban.** Karagáról jelentik: Schmak Edin a hatóság engedelmével a dzsiu-dzsicu birkozási módot mutatja be a helybeli közönségnek. Az első előadást vasárnap tartották meg, azonban szombat éjjel egy 8—10 tagból álló társaság támadta meg az utcán Schmak Edint. A legények botokkal és késekkel törtek feléje, azonban Schmak alig pár perc alatt japán módszerrel végzett ellenfeleivel, teljesen ártalmatlanná téve őket. Nehányat közülök társaik szál litottak lakásukra.

— **Aki halálos ítéletet kér.** Berlinből táviratozzák: Müller Ernő őrmestert a hadbírószék azzal vádolta, hogy megölte szeretőjét, Ifland Anna 21 éves eláruló leányt. A leány megunt a őrmestert és szakítani akart vele, mert meghallotta, hogy hat más nővel is van viszonya és hat törvénytelen gyermeke is van. Müller ekkor bosszúból megölte a leányt. A Majna melletti frankfurti haditörvényszék 15 évi fegyházra ítélte Müllert, aki azzal védekezett, hogy hirtelen indulatában szerelemféltésből ölte meg a leányt. Felebbezett az ítélet ellen a legfelsőbb haditörvényszékhez. Közben azonban buskomorság vett rajta erőt és elhatározta, hogy a legfelsőbb haditörvényszék előtt az ítélet súlyosbítását fogja kérni. — Így is történt. Müller védője azt igyekezett bizonyítani, hogy az őrmester hirtelen haragjában követte el a gyilkosságot, Müller maga azt vallotta, hogy előre megfontolt szándékkal ölte meg a leányt. A legfelsőbb haditörvényszék erre Müllert kötél általi halálra ítélte. A vádlott teljesen nyugodtan fogadta a halálos ítélet kihirdetését és kijelentette, hogy megnyugszik az ítéletben.

— **A gyilkos doktor megőrült.** Hofmeister dr. bécsi pénzügyi biztoson, aki minap meggyilkolta barátját, Holthaus bankhivatalnokot, az örültség tünetei mutatkoznak. A hozzá intézett kérdésekre nem ad választ és az egész napot teljes apátiában tölti. — Néha, aztán oly izgatottság vesz rajta erőt, hogy reszket az egész teste, de azért egy szót sem lehet belőle kivenni. A vizsgálat leginkább az irányban folyik, hogy a boldogtalan ember beszámítható volt-e, mikor meggyilkolta a barátját.

— **250 vádlott egy rágalmazási pörben.** Békéscsabáról táviratozzák: Kétszázötven dobozi polgár Fekete István községi végrehajtó ellen az alispánnál feljelentést tett, amelyben a végrehajtót inkorrekt eljárással vádolják. Fekete István végrehajtó a gyulai járásbíró előtt a 250 dobozi polgár ellen rágalmazási pört indított. A pör tárgyalása a napokban veszi kezdetét és példátlan esetnek mondható, hogy 250 vádlott fog megjelenni a bíróság előtt.

— **A kis primadonnák,** Fényes Annus és Lakos Vilma fellépése iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyek nagy része már elfogyott. Néhány páholy, ülő és állóhelyek még kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében.

— **Nincs kolera lábatlanon.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Ma érkezett meg a bel

ügyminiszteriumba a Lábatlan esztergomi községben előfordult koleragyanus megbetegedésre vonatkozólag eszközölt bakteriologiai vizsgálatról a hivatalos jelentés. A vizsgálat eredménye negatív, vagyis kolerabacillus nem találtatott. Az alispán jelentése szerint Lábatlan községben semmiféle nyugtalanító körülmény nem merült fel.

— **Egy házaspár tragédiája.** Gyulán szombaton délután felakasztotta magát Mold József nyugalmazott erdész hatvan esztendő felesége. Az életunt uriaszony, úgy látszik, már régebben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, mert néhány nappal ezelőtt a cseléd egy csomag kénes gyufát talált, a melyről a gyújtó feje hiányzott. Mld Józsefet rendkívül lesújtotta feleségének öngyilkossága. Egész délután és este szólanul ült felesége holtteste mellett s csak éjfél tájban mondotta gyermekeinek, hogy lefekszik. Szobájába érve, megivott egy pohár mérget, úgy hogy azonnal meghalt. Moldék tekintélyes vagyonnal rendelkeztek s nem is sejtik, hogy mi okozta a tragédiát, amely általános részvétet keltett.

— **Segédet keres az uridivat szakmából** azonnali Belépésre Békés Lajos.

— **Szenzációk a Nemzeti Kávéházban** (a vasúttal szemben). Napok óta Debrecen város intelligens közönségét a kontinens elismert **Kitta???** Salome női zenekar gyönyörködteti klasszikus, mesés játékaival. — Hogy többet ne említsünk, Vecsey karmester, kinek neve elég garancia, nagy áldozatok árán szerződtette az elegáns **Medák** nővéreket, kik művészetükkel és mesés variációjukkal lázba ejtik a közönséget. Nem reklám, a szó legszorosabb értelmében élvezetes estélyt nyújt a t. c. résztvevőknek. A műsor annyira családi jellegű, hogy azon kivétel nélkül mindenki részt vehet.

Cassala
sandalok

kizárólag

Mandel Lipótnál.

Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű tizlet **Kardos László** Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

— **A Debrecen Vidéki Takarékpénztár,** mi szövetkezet (Piac-utca 32. sz. alatt) házak és egyéb ingatlanok vételéhez, valamint építkezésekhez, a legelőnyösebb kölcsönöket nyújtja. Régi drága terheket, hosszú lejáratu olcsó kölcsön alakjában convertál.

— **Igyunk Anna Kristályvizet,** fél literes palack ára 4 fillér, egy literes 8 fillér. Telítő telep Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

— **A legszebb férfi kalapok és uri nyakkendők nagy választékban** Frank Testvéreknél.

— **Elismert legtökéletesebb ingszabás.** A férfi-dívat tavaszi újdonságai a legfinomann kivitelben Békés Lajos fehérnemű készítőnél kaphatók, Debrecen. Telefon 304.

— **Tanonc, nyomdász, felvételik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában,** Piac-utca 49.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIASI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM HENTES természetes ásványvíz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmenedeze idült hurutjainál, a gyök- és fényrépedésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kúró hatással bír. — Orvosiilag ajánlva. — Főlerakat

Fried és Löwenheim fűszer és csomagoló kereskedésében,
Debrecen, Piac-utca 72. — Telefon szám 740.

— **Husvétli képeslapok óriási választéka** Aczél Antiquariumában.

— **Kereskedő urak!** A rendőrfőkapitányi rendeletben előírt szabály szerint napellenző átalakításokat legolcsóbban és szakemberi vállal Bárány műlakatos Piac-utca 66. Telefon.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma

ellen a legjobb háziázer a híres

KIRÁLY BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalomnak teljesen megszünteti.

Fog és fejfájást 5 percz alatt megszüntel

Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a foltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában

Kossuth-u 8. Kölesöndös Segélyező-Egyetel u. 2 emeletes palotájában.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

1911. évi debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1911. április 4.

Készáru változatlan.

1911. októberi buza	10.76—77
1911. áprilisi buza	11.64—65
1911. májusi buza	11.43—44
1911. áprilisi rozs	8.35—36
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	8.15—16
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	8.57—58
1911. májusi tengeri	5.63—64
1910. szept. tengeri	—
1910. ápr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Regény-csarnok.

Megosztott szív.

(Folytatás.)

Tibor megdöbben. Ugy érzi, mintha nem az lett volna. Legalább nem ama viharos, hatalmas szenvedély, melyet, ah, nagyon is tapasztalt egykor! Nem, ez egészen különböző érzés s szinte keletlenül lepte meg Tibort, midőn ez este először villant meg agyában a gondolat, hogy ez ártatlan, enyelgő viszony talán mássá változhatik!

Csodálatos! Inkább megijedt, mint megörült arra a gondolatra, hogy Erzsike szívében talán más érzelmeket ébresztett, mint a milyeneket óhajtott. Aggodalom, levertség szállta meg lelkét. Szemrehányást tett önmagának, a kömyelmű játékért. Nem akarta ezt, nem, nem!

S most, midőn kiejtette a végzetes szót Magda néni előtt, még elégedetlenebb lett, még bosszúsabb önmagára. Súlyos teher gyanánt nyomta lelkét az a kiejtett szó. Ugy érezte, mintha valami helyrehozhatlan hibát követett volna el, mintha meggondolatlanul kicsikarni engedett volna magából egy szót, mely gyászos lehet.

Miért nem utazott el inkább? Miért? A vén leány nem kívánt tőle egyebet s az talán a legokosabb lett volna, a mit tehet. Igen, elutazni, eltávozni. Még most sem késő.

Szomoruan, csüggedten indult végig a falun. Alig látott maga körül valamit: szórakozottan jártatta szemét az ezüstös fátyollal borított tájon. Halkan susogtak két oldalt az akácfa, nyájasan kandikáltak ki mögöttük a fehérre meszelt apró parasztházak. Néhol kinyílt egy-egy kis ablaktábla s egy leányfej tekintett ki rajta. Néhol egy-egy legény surrant el a sövény mellett; szeretőjét ment látogatni. A távolból, a falu végé-

ről el-elhaló furulyaszó hallatszott s egy szerelmes pár nevetve enyelgett a patkán a ház előtt.

Nyájas idilli kép volt, mely beväste magát lassanként a lélekbe. Az est oly enyhe volt, a levegő oly tiszta és világos, a hold teljes fényében ragyogott, a kis parasztházak megvilágított homloka olyannak látszott, mintha alabástromból lett volna kifragva, az országút végig be volt hintve fehér porral, mely közé rezgő fekete árnyékokat rajzoltak a fák és házak. Szeszélyesen váltakoztak s élesen váltak el egymástól a fény és árny. Oly világos volt, hogy csaknem olvasni lehetett volna.

Tibor meg-megállt. Ugy érezte, mintha lelkében is megvilágosodnék. Mintha újra elfoglalná szívét az az édes érzés, melyet oly sokszor érzett, midőn estéknél a szép gyermekleánytól jövet végigment e susogó ákácfa közt. Az az érzés, mely elfelejtetett vele mindent, multat, jövődőt, a szív sajnó sebeit, a szenvedély szakgató fájdalomát, a csalódás keserűségét.

Igaz, hogy csak percekre felejtette el mindezt; de miért ne felejtene el örökre? Miért ne tagadná meg a mentő horgonyt, melyet a sors kínál? E kedves ifju leány oldala mellett el fog felejtetni mindent. Miért ne szoritáná kezébe azt a kedves kis kezét? Miért aggódik? Miért haboz?

A multnak vége; el akarja temetni még emlékéit is Tibor. S e kedves kis kéz segítini fog neki, hogy eltemesse mindazt, a mi még fölmaradt egy szerencsétlen, esztelen szenvedélyből. Ez ártatlan gyermek mosolya, csevegése elűzi a kísértetet, mely olykor még megjelenik.

— Miért haboznám még mindig? — biztatja magát Tibor. — Az ég küldte őt nekem, az angyalt a démon ellen. Miért utasítanám vissza?

Ajka ezt suttogja, de lelkében folyvást fölemelkedik egy másik hang, intő, óvó, tiltó hang: nem szabad ez ártatlan ifju leány sorsát a te sorsodhoz kapcsolni, az ő szívét a te kiégett szivedhez.

(Folyt. köv.)

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság
DEBRECZEN, Plac-z 73. sz. 2.

Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamatadót is.

Eladó

20 kat. hold 423 négyszögöl területű **ondóli tanya** — Batthyány-utca 7. számú ház 1911. május 1-től kezdve bérbe kiadó.

Felvilágosítást ad naponként d. u. 3—5 óráig **Dr. Ember Ernő** ügyvéd, Piac-u. 6. sz. Telefon 67.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyeg áruház

Fűgönyök, ágy és asztalterítők, utazó takarók, kocsik és lópekezők, Fianell takarók, linóleum.

Nagy választék!

Olcsó árak!

Tisztelettel **figyelemztetjük** a nb. vevő közönséget, hogy úgy a bel-, mint a külföldön elsőrangnak elismert és többszörösen kitüntetett **gyártmányaink**, minden egyes darabja **szépen van ellátva**.

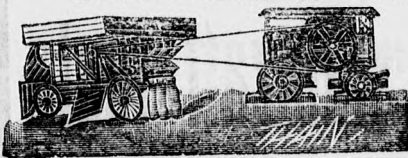
Beszerezhető minden nagyobb butor és vaskereskedésben, **de ennek hiányában, az Ispotály-uicai gyártelepünkön** levő állandó nagy raktárunk az igen tisztelt vevő közönség rendelkezésére áll.

DEBRECZENI VAS ÉS RÉZBUTORGYÁR

Részvénytársaság.

HA ÖN

egy gazdaságos
üzembiztos
hiváló munkatejesítőményű

motoros cséplőészlelet előnyös árban, kedvező fizetési módokkal teljes szavatossággal beszerezni óhajt, úgy forduljon megkeresés sel

SZÜCS ODÖN

Budapest, VI., Nagymező-utca 66.
szám alatti mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalkozás, mely az érzék felszólítására árjegyzéket és költségvetést díjazatosan küld meg.

5038 - 1910. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Miselbach Gyula végrehajthatónak Kovács Károlyné, Egri Eszter végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tázék, a pladányi kir. bíróság területén levő Pladány községében fekvő 1. a pladányi 115. sz. betétben A 1. 2. sor. 4248/1. hrsz. a. felvett 100 négyszögöl területű a Bojártelek dűlőben levő tanya ház és udvarnak, továbbá A 1. 4. sor $\frac{1}{1000}$ -ed rész legelő illetőségnek Kovács Károlyné sz. Egri Eszter B. 6. alatti $\frac{1}{2}$ illetőségére 167 koronában. 2. A pladányi 116. sz. betétben A 1. 1. sor. 4248/2. b. hrsz. 4 hold 892 négyszögöl területű a Bojártelek dűlőben fekvő szántónak Kovács Károlyné szül. Egri Eszter B. 4. alatti $\frac{1}{2}$ -ed illetőségére 924 koronában. 3. A pladányi 116. sz. betétben A 1. 2. sor. $\frac{1}{1000}$ -ed rész közös nádasból Kovács Károlyné $\frac{1}{2}$ -ed illetőségére 7 koronában. 4. A pladányi 3014. sz. betétben A 1. 1. sor. 4248/2. a) hrsz. a. felvett 7 hold 604 négyszögöl területű a Bojártelek dűlőben fekvő szántónak Kovács Károlyné B. 7. alatti $\frac{1}{4}$ -ed illetőségére 675 koronában. 5. A pladányi 3106. sz. betétben A 1. 1 - 2. sor. 644. 645. hrsz. alatt felvett 656. négyszögöl területű a Beltelekben fekvő 477. öisz. ház, udvar és szántóra 933 koronában. 6. A pladányi 3300. sz. betétben A 1. 2. sor. 362 négyszögöl területű a Beltelekben fekvő 1289. öisz. ház és udvarra 400 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi április hó 26. napján d. e. 9 órakor a kir. bíróság árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban annak $\frac{1}{2}$ -ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pladány, 1910. decz. 31.

Dr. Kovács s. k. Kir. bírós.

Meghívás.

A „Bank- és Váltóüzlet Részvénytársaság Debreczen” alapítói az 1911. április 9-én, d. e. 9 órakor Debreczenben, a Debreczeni Első Takarékpénztár üléstermében (II-ik emelet) az alábbi tárgysorozattal megtartandó

alakuló közgyűlésre

a részvényeseket tisztelettel meghívják.

Debreczen, 1911. április 3-án.

A „Bank- és Váltóüzlet Részvénytársaság Debreczen” alapítói:

Debreczeni Első takarékpénztár,
Csanak; Zádor.

dr. Szántó Sámuel,
a debr. kölc. s. egyeslet igazgatója

dr. Tüdös Kálmán,
Debreczen sz. kir város tisztii főorv sa.

Csanak János,
földbirtokos.

Falk Lajos,
kereskedő, ker. és iparkamarai alelnök

Békés Lajos,
kereskedő.

dr. Kölcsey Sándor
ügyvéd.

Lovász János,
a debr. első tp. ügyv. igazgatója.

Ekl József,
kereskedő.

Gyarmathy István,
sertés kereskedő.

dr. Olováry László,
ügyvéd

Diner Gyula,
földbirtokos, a kisvárdai ipar- és ker. b. v. igazg.

dr. Czeglédy Mihály,
ügyvéd, vármegyei tisztii főügyész.

Tárgysorozat:

1. Megállapítása annak, hogy az alaptőke kellő aláírással és törvényszerű befizetéssel biztosítva van. Határozathozatal a tulajgyezés tárgyában.
2. Határozathozatal a megalakulás tárgyában.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. Bejelentése annak, hogy az alapítók az első igazgatóság és a választmány 3 évre történő kinevezésének jogával élni kívánnak.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása 1 évre.
6. Felmentés megadása az alapítóknak.

FRANZENSBAD

A világ legnagyobb láptartalmu fürdője. Szezononként 150.000 lápfürdőnél több. Saját lápterületünk 80 millió köbméter. Konkurencia nélkül kímiai összetételű és győgyereje dolgában. Ideális tartózkodóhely tudó szoruló gyermekeknek. **AUSZTRIA és MAGYARORSZÁG LEG-ELŐKELŐBB SZIVGYÓGÍTÓ FÜRDŐJE.** legerősebb szénsavas fürdő a kontinensen. Prospektust ingyen a polgármesteri hivatal.

Indikálva vérszegénység, sápkór, görvélkör, gyermekbalegységek, csúsz, köszvény, légzőszervi, húgy- és emésztőszervi hurutok, állandó szökredés, idegbetegségek, neurasténia, hisztéria, női betegségek, izmalmányok, myom, szívbetegek, szivgyöngéség, kronikus szivizomgyulladás, szivbillentyűbántalmak, szivneurózis és szivizsirodás ellen.

Szezon május 1-től szept. 30-ig. Fürdés április 1-től okt. 30-ig. Az összes ásványvizek és forrástarmékek vezérképviselője: **ALTE k. k. FELDAPOTHEKE, Wien, I., Stefansplatz.**

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

31 éves kisasszony, jelentéktelen testi hibával, 19 éves árva (kissé erősen fejlett 400.000 kor. vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy óhajt **házasságra** lépni. Csakis komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, irjanak e címre: **Schlesinger L. Berlin 18.**

Jó családból való unoka hugomat férjhez adnám izr. vidéki gazdálkodó ispánhoz avagy jó állású iparoshoz, irjanak azok, kinek 5-6 ezer korona hozomány elég „Házasság” jellegre a kiadóba.

Betöltendő.

Több ügyes fűszerkereskedő segéd nagykereskedésbe azonnal felvétetik. Helyi piacon ismerős elnyben részesül. Czim a kiadóban.

Egy házmester május 1-re felvétetik. Czim a kiadóban.

Telekházyvi és bírósági végrehajtói vizsgával és hosszabb irodai gyakorlattal bíró, 32 éves családos ember, irodai vagy más alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalba.

Angol munkás férfi és derék varró leány azonnal felvétetik Rott Lipót női divat terem, Főpiacz 7. szám.

Ügyvédi irodába gyakorlott irnok kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Tapsoncz, nyomdász, felvétetik a Hoffmann Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49.

Adás-vétel.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsa paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsatér 3. Pénzügyi-palota.

Eladó egy jó fürdőkád. Czim a kiadóban.

Használt pénzszekrény megvételre kerestetik. Első Leánykihásító Hunyadi-utca 21. Telefon 76.

Gőzmevel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsatér 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Parcellázott telkek a hadházi sorompótól jobbra, Nagy János-féle föld kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Értekezhetni Nagy Zsigmond állatorvosnál Csapó-u. 30.

Jó karban lévő siffonok, ágyak, asztalok, olajképek, szekrények, ágybetétek, karnisok, szőnyegek, székek, többféle más butor eladó sürgösen elköltözés miatt. Féregmentességért felelősség vállalatik. Megtekinthető Sziv-utca 3.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Borezet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Hausner Salamon, Simonffy-u. 44. Tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az összes tavaszi ujdonságai már megérkeztek, nevezetesen: női és férfi felöltők, öltönyök, kosztüm kelmék, dealinek, zefirek, kartonok, damasztok, vásznak, ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kész férfi- és női fehérművek, stb., amiket havi vagy heti részletre mesés olcsó árban bocsát a t. vevőközönség rendelkezésére. Ujdonság!! Olcsó árak!!

Makkniatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Különféle.

Férfi és női kalapok a legszebben tisztítottak és javítottak Békés Lajos kalapos műhelyében, Piacz 46. az udvarban.

Fehérmű javításokat, gombjuk varrást, elvállalok, esetleg házhoz is elmegyek. Czim a kiadóhivatalban.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Szabó Lajos Fiai

ozóg női divat áruházában

a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és a ruhadiszek cikkei már teljesen rak-tárra érkeztek.

Kivételes olcsó eladásra kerülnek:

120 cm. kosztüm-kelmék angol izlés 1 frt 20
140 cm. zsolnal kosztüm kelme 1 frt 80
120 cm. tiszta gyapjú ruhakelme 1 frt 10
110 cm. diagonal dívatkelmék 85 kr.
Selyemszálu ruhavásznak 46 kr.
Mosó levantinok 26 kr.

Az itt felsoroltakon kívül nagy választék a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag, fátoly és ruhadiszekben.

של פתח Megérkeztek של פתח

a husvétii Polenai, Szolyvai és Luhi Erzsébet gyógyvizek, kaphatók

Róth Testvéreknél

Piacz-u. 11 sz.

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ

DEBRECZEN

a Salgótarjáni Közszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfaiva és Farkasvölgyi bányák saraboz, kocka, durva, akna és aprószén termékeit cséplési, szobátüzelési és ipari csélokra

Ne tessék ezt elolvasni!!!

Női és Leányka Felöltők, Cosztümekek, Aljak, **Ladstädter-féle** modell kalapok, Bluzok, Pongyolák, Sapkák, Gyermekek ruhák beszerzésére ez idő szerint Debreczenben a **legelőnyösebb bevásárlási forrás a Kistemplom-bazárban**, az ujonnan berendezett áruház a legdusabb választékkal. Tessék erről meggyőződni.

Szives pártfogást kér

Rózsá.

A többszörösen kitüntötött osodás hatású háziszor

a Dr. BOROVSKY-FÉLE

Borolin

városunk piacán is megjelent. Ez a háziszor hatásában és erőalkotásában **felálmulhatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás**, továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, oszuz, ischiás, izületi lob** és szárában szenvedők, végül **fagyási és égési sebek** fájdalomainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő és testtörő háziszor.** Kapható városunkban a következő cégekknél: **Steiner Manó, Mihalovits Jenő** gyógyszerárában, **Központi drogueriarában, Darsch Lajos, Nagy András, Mayer Jenő és Béla, Stern József és Testvére** kereskedésében. **Érmihályfalván: Mátrai Ákos** gyógyszerárában. **Földesen: Weisz Miksa** kereskedésében 1.20, 2.-, és 2.50 K-ás ávegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky E. Budapest, II. ker., Fő utca 77/o. s.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.